

Teksts DAGNIJA ASARE

REVĪZIJA SKAPĪ & GALVĀ

Konsultē modes
zinātnieks **KONSTANTĪNS
BOGOMOLOVS**

Zini, ko Konstantīns Bogomolovs uzskata par Latvijas sieviešu raksturīgāko stila iezīmi? Atturīgo (maigi izsakoties) toņu gammu, ko mēs parasti saprotam kā labas gaumes apliecinājumu, – pelēcīgs, bēss, melns, melns, melns...

Turpinām rakstu sēriju par modi, kurā ar modes mākslinieka Konstantīna Bogomolova paļidzību šķetinām mūsu ierastākās stila kļūdas. Šoreiz rokam dzīlāk – mēģinām saprast, kādi psiholoģiski motīvi aiz šīm kļūdām slēpjas. Un galvenais – kā no tām atsvabināties?

Melns un vēl melnāks

Neviens neapgalvo, ka ģērbties atturīgās krāsās būtu nosodāmi. Mēdz būt dāmas, kas dzimušas, lai izceltos no pūja, un vislabāk jūtas brīdī, kad garāmgājēji uz tām atskatās. Tāpat ir arī tādas, kas pūja uzmanību pieredz tikai savos ļaunākajos murgos, – un abi pretpoli var būt vienlīdz eleganti un stiligi, uzskata Konstantīns. Taču grūtības sākas brīdī, kad jūti – vietas šīs kļusinātās krāsas gluži kā tāds liels, mēms, pelēks puteklsūcejs no tevis pamazām izvelk energiju un dzīvesprieku. (Sevišķi tumšajos rudens un ziemas mēnešos, kad mēs ar īpašu mazohistisku baudu saplūstam ar kailās zemes pieklusinātajiem toņiem un drīz vien pašas sērojam, ka «apkārt viss tik drūms un pelēks».) «**Tumšas krāsas pašai valkātājai nereti rada arī**

motīvu konfliktu – no vienas puses, ir vēlēšanās pārlieku neizcelties, neriskēt, bet, no otras puses, – neviens taču negrib būt necila pelēcība!»

Kāpēc izvēlamies melnu?

Krāsu psiholoģija jau pirms krietna laicīņa noskaidrojusi, kā dažādas krāsas ietekmē mūsu pašsajūtu un arī pašnovērtējumu. Tumšie, atturīgie toņi – pelēks, brūns, melns – vairo pasivitāti, atturību, neutralitāti, arī iekšēju mieru un drošības sajūtu. Taču nav nekāda pamata vainot mūsu, latviešu, pieticību un biklumu – tumšs, atturīgs, nosedzošs apgērbs ir raksturīgs visām ziemeļu tautām. Apgērbs ir mūsu fiziskā un psiholoģiskā aizsardzība – tas mūs pasargā no aukstuma, netirumiem,

depresijas, skumjām, sniedz iespēju it kā noslēpties no nemīligās ārpašaules. **Ja tavā garderobē dominē tumšas, neuzkrītošas krāsas un brīvi silueti, visticamāk, tev ir svarīgi justies drošībā – savā teritorijā, kur noteicēja esi tu pati.** Tevī nav izteiktas vēlmes izcelties – otrā plāna loma tevi pilnībā apmierina. **Psiholoģiski tumšs, maišīgs apgērbs ir kā siena, kas pasargā no ārējās pasaules vējiem.** Protams, no skapja vai veikala plaukta izceļot melnu džemperi, neviens neapcer simbolisku norobežošanos no garāmgājējiem vai darba kolēgiem. Tas notiek neapzināti, instinktu dzīlēs, aisberga pašā apakšā, kamēr virsotnē (lasi – prātā) apzināmies tikai «patīk» vai «nepatīk».

Pārāk droši

Lai cik silti, ērti un droši tu justos savas komforta zonas mūros, tai ir arī sava ēnainā puse. Komforta sajūta ar laiku var tevi iesūkt savos drošajos apskāvienos kā akacī. Tur taču ir tik droši – kam gan vispār vadzīga ārpašaule? Konstantīns

skaidro: «Karnevāla zelta likums skan – maska saaug ar tās nēsātāju. Jā, reizēs, kad jūtāmies nomākti, mēs vislabprātāk velkam ko tumšu, vienkāršu, brīvu, taču tumšā krāsa šo noskojoju mu tikai pastiprinās, velkot vēl dzīlāk skumjās, kompleksos un vēlmē norobežoties. Tādās reizēs var rasties liels kārdinājums atmest ar roku izaicinājumiem ne vien ārējā izskatā, bet arī dzīvē kopumā. **Mans ieteikums: valkājot melnas un pelēcīgas krāsas, vienmēr darīt to apzināti – nevis slēpjoties, bet drīzāk pārdomājot, ko es vēlos ar šo apgērbu pateikt, kādu tēlu vēlos radīt.** Pašas par sevi melna, pelēka, smilšu, kā arī pasteļtoni, ir brīnišķīgas krāsas – elegantas un atturīgas, taču tikai tad, ja valkātas pārdomāti, nevis kā bruņas pret ārpašu. Nedrīkst aizmirst – sakoptība vienmēr prasa zināmu piepūli.» Citiem vārdiem – melns džemperis var būt gan elegants, gan arī garlaicīgs apgērba gabals, viss atkarīgs no kopējā tēla un, galvenais, pašas valkātājas attieksmes pret to.

Atturīgo jeb – kā tagad moderni teikt – ekotoņu fanes var uzgavilēt: ir atgriezies deviņdesmito gadu minimālisms! Pat šīs sezonas pavasara un vasaras kolekcijās (kur parasti plaukst un zied dzīvespriečīgas krāsas) valda brīvi krītoši apgērbi un daudz atturīgu, ekoloģisku toņu – pelēki, smilšu, pasteļtoni, daudz melna un balta.

Kā atsvaidzināt garderobi, kurā dominē melns, pelēks un brūns?

Nepārprotiet, neviens neapgalvo, ka mums būtu jāizskatās kā Elitas Patmalnieces glezni. Labi izskatīties nenozīmē piespiest sev izskatīties par tādu, kāda patiesībā nemaz neesi. Sieviete jāizskatās tā, kā viņa jūtas vislabāk un visērtāk. Tomēr jāpatur prātā: **pieklusināti toņi pieklusina arī valkātāja personību, turpretim krāsains apģērbs vairo pašpārliecinātību, dzīvesprieku un enerģiju.** Turklāt apkārtējo uzmanību, ko neizbēgami piesaista košās krāsas, liks vairāk sekot līdzi arī savam ārējam izskatam.

- Radošumu, seksapīlu un pašpārliecinātību visvienkāršāk un arī visefektīvāk tēlam var piešķirt ar aksesuāriem, kopējo silluetu (piemēram, *maksi* garuma pelēka kleita), kā arī faktūrām un to salikumiem (piemēram, efektīgais zīda savienojums ar vilnu).

- Ja vēlies atsvaidzināt garderobi, vislabāk sākt ar aksesuāriem – tas ir gan psiholoģiski ērti (pārmaiņas notiks pamazām, soli pa solim), gan praktiskāk. Turklāt, kā stāsta Konstantīns Bogomolovs, šobrīd (un tā tas ir jau kādus piecus gados) aksesuāri ir kļuvuši par tēla stūrakmeni! Agrāk tēla veidošanas zelta likums bija – vispirms nopērc kleitu un tad pieskaņo tai visu pārējo. Tagad princips ir

pretējs – vispirms tiek izvēlēta somiņa, kurpes vai efektīga bižutērija, kas var būt visdārgākais un efektīgākais tēla elements.

- Izvēloties tumšu apģērbu atsvaidzināt ar košiem aksesuāriem, tiem vajadzētu akcentēt skaistākās, izteiksmīgākās auguma daļas.

- Melna krāsa ir dominējoša, tā ar lielu piepūli uztver konkurenci. Jā, tā brīnišķīgi izceļ sarkano, zilo, zaļo, pelēko, bēšo un citas krāsas, tomēr kombinējot ir jāuzmanās: ar košajām krāsām šāda kombinēšana var būt pārlieku intensīva, ar atturīgajiem toņiem tieši pretēji – garlaicīgi. Noteikti nebūtu ieteicams aizrauties ar daudziem dažādu krāsu akcentiem.

Pie melnā tērpa izvēlamies košus akcentus